

2018

Tavaszi

A Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület időszaki kiadványa

A lakosságnövekedéssel kapcsolatos felmérés eredményei

Magasan a kétharmad fölött...

**70-80%-ban elutasítják a törökbálinti válaszadók
a település lakosságszám-növekedését,
annak minden megnyilvánulási formájában!**

Közel 20 éve vitatkozunk Törökbálinton arról, hogy mennyire szabad növelni a beépíthető területeket, milyen építési jogokat kell adni az egyes településrészekben. Időről-időre újabb igények fogalmazódnak meg: nagyobb alapterületet, magasabb épületeket, újabb beépíthető területeket szeretnének. Most 14 000-en vagyunk, de ha a jelenleg érvényes építési jogokat érvényesítik a tulajdonosok, akkor ez a szám 17 000-re fog nőni.

Meddig tartjuk elfogadhatónak, elviselhetőnek a lakosságszám növekedését? Fontos, hogy lássuk, mit szeretnének az itt élők. Erre a kérdésre szerettünk volna választ kapni, ezért végeztünk egy online felmérést, amelynek **kérdőívét 626 fő töltötte ki**. Az eredmények kísértetiesen hasonló képet mutatnak, mint a volt Flóra kempingről szóló felmérés esetében: **a válaszadók 70-80%-a elutasítja a lakosság további növekedését, a túlzó beépítést.**

Törökbálint működése és az itt élők igénye szempontjából a jelenlegi lakosságszám (14.000 fő) a válaszadók 83%-a szerint még megfelelő vagy már soknak tekinthető.

A telkek területének felosztásával további házak építését 72% ellenzi, míg az üdülőterületek lakóterületté nyilvánítását a megkérdezettek 63%-a ellenzi. A válaszadók 86%-a ellenzi, hogy egyéb célú (sport, intézmény, stb.) területek lakóterületekké történő átsorolásával növekedjen Törökbálint lakossága.

A megkérdezettek 81%-a ellenzi, hogy Törökbálinton nagyobb lakásszámú társasházak épülhessenek. **A leghevesebben, 95%-os elsöprő többséggel utasítják el a válaszadók az erdőnek kijelölt területek mezőgazdasági vagy lakóterületté történő átminősítését, amire a Levendulásban (Fácán utca térsége) láthatunk példát.**

A válaszadók többségének véleménye alapján a lakosságnövekedés kiszolgálásához a jelenlegi települési infrastruktúra minden eleme jelentősen fejlesztendő: a mostani közúthálózat, bölcsődék, óvodák, szolgáltatások nem tudnának kiszolgálni jelentős lakosságnövekedést.

A lakosságnövekedés mellett gyakran hallhatunk jól hangzó, de megalapozatlan érveket. A kérdőívben ezekből is összegyűjtöttünk többet és szembeállítottuk további szempontokat is bemutató ellenérvekkel. A válaszadók 70-80%-a a lakosság szám növekedésével szemben megfogalmazott ellenérveket fogadta el.

A lakosságszámot érintően két felmérés is készült, az eredmények azonosak. A számok magukért beszélnek. Meg kell érteniük a városvezetőknek, hogy **a törökbálinti válaszadók jelentős többsége nem akarja, hogy több ezer fővel tovább növekedjen a lakosság létszáma**, hogy a jelenleg meglévő építési jogokat növeljék. Ez **néhány tíz, néhány száz tulajdonos és fejlesztő rövid távú érdeke**, amit ha kiszolgál az aktuális városvezetés, akkor **a lakosság szándéka ellenére cselekszik**. A növekedés visszafordíthatatlan negatív következményeit hosszú távon ugyanis a teljes lakosság fogja viselni. Azon lakosok ezrei, akiknek semmi hasznot nem fog hozni, ha további ezrekkel nő a lakosság lélekszáma, és 16-18-20 ezer ember fog élni Törökbálinton.

Barna Zsolt – Fernengel András

A volt Flóra kemping

A volt kemping bejárata most.

Minden önkormányzat alapfeladata, hogy meghatározza távlati fejlesztési céljait, ahol bemutatja milyen községet, várost szeretne átadni gyermekei, unokái számára.

E célt szolgálják az olyan településrendezési eszközök, mint pl. a Település-szerkezeti - és a Szabályozási terv. Ezekből megtudható, hogy a város adott zónája, tömbje milyen építési övezetbe tartozik, mit lehet ott építeni.

A Törökbálinti Állami Gazdaság tulajdonában volt a Flóra Kemping, amely a rendszerváltás előtti évtizedekben autós-kempingként funkcionált. Az 1990-es évek elején a „gazdaság” megszüntetése, privatizációja során az önkormányzatnak nem sikerült ezt az ingatlant megszerezni/megvásárolni. Bár próbálkozott vele, ez csak a mellette lévő épület, a volt építőtábori létesítmény, majd kollégium (ma Idősek Otthona) esetében sikerült.

A kemping új magántulajdonosa már az 1990-es évek végén próbálkozott az ingatlana lakóövezeti célú hasznosításával, - de az átsorolás a településvezetés szándékával nem egyezett - sőt ezt bíróságnál sem tudta elérni. A későbbi tulajdonváltások során történtek hasonló célú kezdeményezések, de a képviselő-testület rendre elutasította e kísérleteket.

Az Óvoda u.- Kazinczy u. - Határ (gyalogút) u. által határolt terület több cikluson át, sőt több települési szabályozási tervben (pl. 2002, 2015. évi) is a mai sport és rekreációs célnak megfelelő övezetbe tartozott. Legutóbb 2017 őszén egy újabb tulajdonos mégis próbálkozott azzal, hogy itt lakóövezet létesítéséhez szerezzen támogatást. A testület ebben a kérdésben megosztott volt, de úgy határozott, hogy meg kell kérdezni az érintett (MÁV-telepi) lakosságot. A magánfejlesztő is aláírásgyűjtésbe fogott, de az szerintem megtévesztő volt, s nem mérvadó! Viszont a város által karácsony előtt tartott közvélemény-kutatáson érvényesen voksoló **választópolgárok 80 %-a nem kívánta a lakóövezeti átminősítést!** Azt kívánta, hogy a mai „különleges sport- és rekreációs övezeti besorolás” maradjon érvényben!

A kérdéses terület felülnézetből.

A képviselő-testület februári ülésén **nem hirdette ki** – a lakossági véleményen alapuló - eredetileg előterjesztett és a bizottságok által támogatott határozatot, amely „...építési övezet besorolását, lakó, építési övezeti átsorolásra kívánja változtatni – elutasítja...”. Helyette csak az ügyről készül beszámolót fogadott el, mivel a beruházó közben visszavonta kérelmét, mivel módosítani kívánja azt! Vagyis, az ügy – **sajnos – nincs lezárva**. Várhatóan folytatás: alkudozás, bedarálás, szalámizás következnek ...

A beruházó lakóingatlan-fejlesztési elképzelései, szerintem, nem a helyi igényeket szolgálják, mert Törökbálinton újabb területek kijelölése nélkül is már számos átsorolt övezet található, ahol lakások építhetők. Ezek az üdülő- és lakóövezeti átsorolási magánigények az alvóváros funkciót, „kerületi” jelleget erősítik, s felélik a zöldfelületeinket! Újabb és állandósuló terhet jelentenek a városnak, amikor egyre bővülő humán és közmű infrastruktúra biztosítása köti le erőforrásainkat!

Gyarmati G. Mihály

Zajmérések Törökbálinton

Zajvédő fal az M7 mellett.

Milyen állapotban van?

Az ősz végén el szerettem volna kérni az önkormányzattól a 2016. végén Törökbálinton készített zajmérésekről szóló Vibrocomp tanulmányt. Hónapokon át nem jutottam hozzá. Az önkormányzatban nem találták, a Magyar Közút nem akarta kiadni (???), mivel ők személyesen átadták az önkormányzatnak; a mérést végző cég szerint a megrendelő (Magyar Közút) adhatja csak oda. Már közérdekű adatigénylést is adtam be az erre létrehozott hivatalban, de végül egy 2018. január 15-én érkezte-

tett példányt az önkormányzatnál helyben (!!!) elolvashattam. Remélem, nem a nagypolitika civil szervezetekkel szembeni indulatainak helyi leképezéséről van szó, hanem csupán egy dokumentum elkeveredéséről.

A méréseket 7 ponton (1: Báthory u., 2: Téglagyár u., 3: Károlyi u., 4: Október 6. u., 5: Séta u., 6: Bajcsy-Zsilinszky u. és 7: Szent István u.) végezték. Nem érthető számomra, hogy a Damjanich utcában miért nem gyűjtöttek adatokat, amikor ez a zajtól legtöbbször szenvedő utcák egyike a településen. Nappali és éjszakai zajtérképet szerkesztettek a MK által üzemeltetett autópályákra és főutakra; az autópálya zöld elválasztó sávjának elbontásának hatását és a zajvédő falak állapotát vizsgálták. A méréseket 2016. október végén és november elején végezték, a tanulmányt 2016 decemberében keltezték.

Nappal a 6 (4,5 dB) és a 7 (1,0 dB) helyen, éjjel a 2 (2,4 dB), az 5 (0,8 dB), a 6 (6,0 dB) és a 7 helyszínen (3,6 dB) mértek határérték túllépést. Mivel ezek egyike sem haladja meg a „jelentős” vagyis 10 dB-es értéket, ezért a környezetvédelmi hatóság nem kötelezi zajvédelmi intézkedésre az üzemeltetőt. A nappali zajterhelés a Téglagyár és a Vasút utcában, az M7 autópálya mellett és főútajainkon számottevő a zajtérkép szerint. Az éjszakai adatok ezeken a helyeken kívül az Anna-hegy üdülőterületeinek egy részén, a Damjanich, a Károlyi és a Báthory utcákban és az autópályáknak nekifutó utcák végén jeleznek 50-65dB-es zajterhelést. A korábban (2001) erősebb zajterhelés okai a tanulmány szerint a zajvédő fal telepítése után is folytatódó építkezések, a megengedett magas sebesség és a nem várt mértékű forgalomnövekedés.

A zajvédő falak állapotát többségében megfelelőnek minősíti a tanulmány, az M7 bal oldalának 14 km-e körüli 800 méteren nem megfelelő a zajelnyelő fal minősítése. Ennek ellenére „A fal felújítása nem sürgető.”, mivel a gyenge mérési eredmény is közel van a megfelelő minősítéshez. Érdekes, hogy ezt annak ellenére így látják a szerzők, hogy sok helyen jelzik a zajvédő falak károsodását. Sérült, korrodált, hiányos, tömítetlen, szétázott, meglazult, leesett, alámosott jelzők sorakoznak rendre a jegyzőkönyvben.

A zöld sáv egy árnyalatnyit jobban nyelte a zajt, még novemberben, a visszavágás után is, és szebb is, megnyugtatóbb is. Ennek fényében is érthetetlen, miért nem talált az autópálya mérnökség a zöld sáv megszüntetésére elköltött sok millióknak vagy milliárdoknak jobb helyet. Ekkora költségből sok tíz évig lehetett volna fenntartani a zöldfelületet a két útpálya között.

A mérést megrendelő Magyar Közút nem kérte a szerzőket javaslatok megfogalmazására. A sokakat érintő kellemetlen zaj csökkentésére reálisan a csendes aszfalt alkalmazását valamint a 100 km-es sebességkorlátozás bevezetését foglalták meg az elmúlt években a zajproblémával foglalkozó mérnökök. Ezen célok eléréséért kell mozgósítaniuk minden lehetséges kapcsolatot: polgároknak, civil szervezeteknek, önkormányzatnak és országgyűlési képviselőknek.

Zölden szebb lenne, de legalább sokba került.

Fernengel András

145 facsometét ültetett el a Kerekdomb Egyesület Törökbálinton

Egyesületünk megalakulása óta segíti az önkormányzatot közterületi faültetésekkel. Az egyik első fasor a Kápolna utca hársfa sora. Itt látszik, hogy 25 év alatt mennyit nőnek a hársfák.

A tavalyi év végén a korábbi megszokott mennyiség 2-3-szorosa, mintegy 180-190 facsomete került földbe Törökbálinton. (A helyi környezet-védelmi alap és a VFKB saját forrásai adták ennek az anyagi háttérét.) Ebből 145 fácskát a Kerekdomb Egyesület tagjai ültetettek el, több novemberi és decemberi hét-köznapon és hétfvén. A konkrét ültetés mellett a tervezés: a helykijelölés, a fajválasztás, a lakókkal történő egyeztetés, a gödörösátás, a gödörösás, a rendelés, a fuvarozás is időigényes, komoly feladat volt.

Tavaly az időjárás nem volt kegyes hozzánk. Hol szeles, fagyos időben, hol sarat dagasztva végeztük a munkát.

A jelentősen megnövekedett mennyiségre való tekintettel a gödrök nagyolásának jelentős részét kanalas gép végezte. Köszönjük a Városgondnokság és kifejezetten Dezső rugalmas, hozzáértő segítségét. A gödrök aljára komposzt, a csemeték földlabdájára mellé öntözést segítő, a vizet a gyökérzónába vezető gégecső került. A téli nyugalom után, a tavaszi hetekben pedig metszés és tápanygozás következik, hogy a nyári meleg hónapokban megkaphassák a fiatal fácskák a túlélésükhöz szükséges heti 20-30 liter vizet. Ne felejtjük el, hogy a facsemeték az átültetés során elveszítették gyökérzetük 90%-át. Csak akkor van esélyük a 35 fokos túlélésére, ha a koronájukat is erősen visszavágjuk és locsolással is biztosítjuk számukra a legfontosabb életfeltételt. 4-5 év alatt alakul ki az a gyökérhálózat, ami már képes ellátni a legnagyobb aszály idején is a fát, addig nincs mese: locsolnunk kell a fiatalot. Annyit nő a fa egy évben, amennyi vizet kap nyáron.

A szokásos szétszórt fapótlások mellett egybefüggő fasorokat is telepítettünk a Kinizsi és a Bajcsy Zsilinszky utcákban. Platán, hárs, dió, díszmegy, juhar, díszalma, galagonya és kőris csemetékkel gazdagodott Törökbálint faállománya.

A nyári falocsoláshoz várjuk önkéntesek jelentkezését! Ha van kedve csatlakozni egy, a környezet és a fák iránt elkötelezett csapathoz, ne késlekedjen! Jöjjön és segítsen nekünk! info@kerekdomb.hu

A 2018-as év faültetéseinek tervezését nagyban könnyítené, ha jelezné, ha a háza elé, mellé, a közterületre szívesen venné fák ültetését. Mi felkeressük, megbeszéljük a fafajt, s ha sikerül rá forrást biztosítani, ősszel elültetjük majd a csemetéket.

Segítsen az önkormányzatnak és a Kerekdomb Egyesületnek zöldebbé tenni Törökbálintot!

Fekete Lajos

A GREENPROMO-kollekció és a törökbálinti faültetés története,

avagy mi köze a társadalmi szerepvállalásnak a törökbálinti fákhhoz?

Kracsó Alexandra vagyok, a kollekció alapítója.

A GREENPROMO-kollekció egy környezettudatos és hulladékmentes reklámajándék válogatás, amit a cégek promóciós célokra használnak. A kollekcióba csak olyan reklámajándék termékek kerülnek, amik nem szennyezik a környezetünket, lebomlanak, újrahasznosítottak, napenergiával működnek, műanyagot helyettesítenek. A kollekciót folyamatosan bővítjük, így egyre több hazai termelő, képzőművész, iparművész terméke válik ismertté a céges környezetben.

A GREENPROMO-nál küldetésünknek tekintjük azt, hogy minél több céggel megismertessük a környezetbarát és hulladékmentes reklámajándékozás műfaját. Ugyanis a fogyasztói társadalom miatt, a marketing szférában mindig szükség van és szükség lesz promóciós ajándékokra. A GREENPROMO-kollekció termékeivel a cégek úgy használhatják ezt a marketing eszközt, hogy közben nem szennyezik a környezetet és értéket teremtenek.

Mivel fontos számunkra a környezettudatos véleményformálás ezért ahhoz, hogy a GREENPROMO-kollekció minél több vállalathoz eljusson, 2016-ban egy edukációs kampányt indítottunk útjára, aminek keretében a kollekcióból választó cégeknek a vásárlásaikhoz különböző társadalmi szerepvállalásokat biztosítunk.

A tavalyi évben a GREENPROMO-kollekcióból rendelő cégeknek 150 ezer forint rendelési értékenként egy őshonos magyar fát ültettünk Törökbálinton. Összesen 29 db fát ültettünk ki, négyet tavasszal, 25-öt pedig az őszi ültetésnél.

A fák beszerzésében és az ültetésben nagyon nagy segítséget kaptunk a Kerekdomb Egyesülettől, illetve Törökbálint önkormányzatától.

A Kerekdomb Egyesület gondoskodott többek között a fák kiválasztásáról, beszerzéséről, az ültetésről, és a fák utómunkálatait is ők végzik.

Köszönjük az önzetlen segítő munkájukat. Bízunk benne, hogy idén is egyre több cég fogja választani a GREENPROMO-kollekció termékeit a hagyományos reklámajándékok helyett, így mi a nevükben még több fát tudunk ültetni Törökbálinton.

Kracsó Alexandra

A szelektíven gyűjtött hulladékfrakciók

Az év elején egy kis zavar támadt a szelektív hulladékgyűjtés körül. A szolgáltató Vertikál Zrt. és az önkormányzat más hulladékfrakciókat kommunikált. Tisztáztuk az érintettekkel a félreértést és most újra szeretnénk megerősíteni, hogy melyik zsákba milyen anyagok elhelyezését kéri a törökbálintiaktól a szolgáltató.

A **SÁRGA** zsákba a vaskosabb műanyagokat kell tennünk: palackok és egyéb vastagabb műanyag hulladékok.

A **SZÜRKE** zsákba a fém hulladékot és a műanyag fóliákat.

A **PAPÍR** frakcióba kérik a tiszta újságokat, a tiszta csomagoló papírt és kartont, de az üdítőitalos dobozokat és a tejes dobozokat is.

Kérjük, e szerint válogassák a háztartásukban keletkező kommunális hulladékot!

Fontos!!! Az idei veszélyes és elektronikus hulladék gyűjtése május 5-én lesz!

dr. Horváth Gyöngyi

Kérdőív a törökbálinti hulladékkezelésről

Amikor üzemlátogatáson voltunk a Vertikál Zrt. polgárdi telephelyén, több alkalommal elhangzott a cég vezetőitől, hogy Törökbálintról olyan minőségű válogatott hulladékot szállíthatnak be a telepre, hogy alig kell utóválogatást végezni. Ez sajnos ritkaságszámba megy a cég Magyarország harmadára kiterjedő szolgáltatási területén. Mi tagadás, jólesett hallani ezt a véleményt, hisz a Kerekdomb Egyesület elmúlt 20 éves tevékenysége is vastagon ott van valahol ezen eredmény háttérében.

De valóban ilyen szép a törökbálinti hulladék-körkép? Egy netes kérdőív segítségével kicsit elemezzük közösen ezt a fontos kérdést! Néhány percet szánjon rá, hogy lássuk, mi a véleménye a hulladékos szolgáltatásokról! Milyen irányba kellene fej-

leszteni, mivel kellene bővíteni, mivel lehetne kiegészíteni a rendszert? Mit tehet a lakosság, az egyesület, az önkormányzat a szolgáltató a magasabb színvonal érdekében? Segítsen nekünk!

Ehhez kérjük közreműködését! A kérdőív elérhető a kerekdomb.hu oldalon és az alábbi QR kód segítségével! Néhány perc az egész.

Köszönjük, hogy együtt gondolkozik velünk!

Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület

Vajon jó helyre kerül?

Újra Hendikep az Anna-hegyen!

A Törökbálinti Életmód és Tömegsport Egyesület mindenkit szeretettel vár a 21. évébe lépett Hendikep futáson minden hónap utolsó szombatján. A Dióskertből 9 óra körül rajtoló önfejlesztő kocogó-futó-sétáló versenyünk közös élmény lehet az egész családnak. Mert futni élvezet, ilyen körülmények között nagyszerű program, csodás élmény.

Már rég elolvadt a későn érkezett márciusi hó, már tavaszi zsongással teli az erdő. Készülünk az új évad, magunk és környezetünk megújulására. Még mindig páratlan élményeket kínál apró pici erdőnk az Anna-hegyen és környékén.

Miközben gondolatban máshol járunk, kocogás közben is észrevesszük a riadtan álldogáló őzikéket, az erőszakosan kopogtató pompás harkályokat. Lehet, hogy a friss levegő testünket – lelkünket nagy tervekre és kicsit szerényebb teljesítményekre ösztönzi, de a célban mindenki, erőfeszítése szerint az elvégzett munka, a teljesített táv, a kellemesen elfáradt test örömét élvezheti.

Nem számít, hideg vagy meleg van, esik vagy havazik. A TÉTE ismét várja a versengésben részt venni szándékozókat gondosan kitűzött pályával, okos, kiérlelt, szakmai tanácsaival, egy pohár teával és az eredmények regisztrálásával.

A verseny hendikep jellege is fontos, azaz önmagunk fizikai teljesítményének, akarateréjének fokozása a cél, és ezért a javulás mértéke kerül összevetésre. Az évi munkát átfogó végső díjazás is ezt a szempontot tükrözi. Attól hendikep ez a futás, hogy az előző befutó tükörképe a következő rajt. Ha mindenki ugyanannyi időt futna, mint legutóbb: egyszerre érnének be az indulók. Ez soha nincs így: a javulás a lényeg. Az győz, aki a legtöbbet javítja az előző futáshoz képest, nem pedig az utolsónak induló leggyorsabb futó

Ezúton mondunk köszönetet Fekete Máriának, Fernengel Andrásnak, Panyiczki Gyulának és Rózsavölgyi Józsefnek, hogy 20 éve, 1998 telének végén kitalálták ezt a versenyt. Külön kiemelendő Rózsavölgyi Jóska futónagykövetünk, aki ezt a versenyt – és még néhány hasonlót – hosszú évek során át gondozta. És bízunk benne, hogy a stafétabotot tőle átvevő Fernengel András, feltámasztva a Törökbálinti Hendikep néven ismertté vált verseny iránti érdeklődést, „szívünk csücskét” hasonlóan hosszú ideig sikeresen életben tartja, továbbfejleszti.

Várjuk a régi és új versenyzőket az év minden hónapjának utolsó szombatján 9 órai rajtunknál a Dióskertben, legközelebb április 28-án. Tájékozódni a Törökbálinti Hendikep facebook oldalon és a tete@torokbalint.hu valamint a fernengel.andras@trefort.elte.hu címeken lehet.

Üdvözlettel a Törökbálinti Életmód és Tömegsport Egyesület (TÉTE) nevében

Fekete Mária

Madáretetés

17/18

Az elmúlt télen december 9-én kezdtük a madarak etetését a városunk régi magját ölelő, védett erdőben. Az utóbbi éveknek megfelelően három „körön” helyeztünk ki etetőket. A focipálya, templom és a felsővár feletti erdőrészek madáretetőit tagja-

ink heti rendszerességgel március végéig töltögették. A mindösszesen 68 etetési ponton továbbra is többségében önadagoló műanyag palackokat használtunk, de a Pilisi Parkerdő által korábban kihelyezett 20 db faetetőt is bevontuk a tevékenységbe. *(A jobb felső sarokban egy fenyőpinty van, balra alul egy kék cinege.)*

Idén a kihelyezett mag mennyisége elérte az 1 tonnát. Az egyre növekvő napraforgó mag mennyiség megvásárlásához Elek Sándor polgármester úr segítségét kértük és kaptuk. Ezúton is köszönjük – a madarak nevében is – a támogatást! 30 db új etető beszerzésére is lehetőségünk volt a VFKB támogatásával. Ezeket, illeszkedve a korábbi szériához, a Pilisi Parkerdő által forgalmazott típusban rendeltük meg. Tekintettel arra, hogy ezek február végére készültek el, csak a következő etetési szezonban fogjuk kihelyezni és beüzemelni őket.

Továbbra is csak javasolni tudjuk minden városlakónak, hogy sétáljon ki a Törökbálint környéki erdőbe és egy-egy etetőtől 10-20 méterre álljon meg, csendesedjen el és figyelje az etetők körül zajló életet! Garantáltan fantasztikus élményben lesz része, amint a madarak egymást követve, szinte eksztázisban zsi-bonganak az eleség körül. Hihetetlen precizitással odalavíroznak a flakonok mintegy 1 cm átmérőjű nyílásához, felcsippentenek egy

magot, majd néhány méterrel odébb egy ágon megpihenve elfogyasztják azt. Nem tudom, tudják-e, hogy az Anna hegyi kilátótól néhány száz méterre egy megfigyelő kunyhót alakított ki az erdész az önkormányzat kérésére. Ott fedett helyen, leülve lehet figyelni az erdő életét, a madáretetőn zajló életet. Aki rendszeresen szeretné átélni ezt az élményt, csatlakozzon hozzánk!

Fekete Lajos

A tengelicek és megfigyelésük Törökbálinton

Remek kikapcsolódás lehet egy hosszú nap után a madarak megfigyelése. Nem kell messzire menni, elég csak kinézni az ablakon, hogy lássuk ezeket a repülő drágaköveket. Ahhoz pedig, hogy közelebbről megnézzük őket, nem kell mindjárt elkapni őket, elég, ha csak lefényképezzük kedvenceinket, így később meghatározhatjuk fajtájukat.

Én személy szerint rendkívül szeretem nézegetni a tengelicek életét. Mérete megfelel a cinegének. Piros arca, fekete-fehér fej és nyakmintázata, dallamos csicsergő éneke, valamint sárga szárnyszalagja összetéveszthetlenné teszi. Télen egy részük a Földközi-tenger környékére költözik, ám ilyenkor sem kell félnünk, hogy nem láthatjuk őket, ugyanis északi testvéreik hozzánk jönnek telelni. Gyakran költ kertekben, parkokban. Kisebb csapatokban indulnak táplálékszerzésre.

Ezen a télen nagyon gyakran láttam madáretetőnkél napraforgómagot csipegetni, de nagyon szeretik még a bogáncsmagot is.

Fekete Marcell
Kerekdomb ifjúsági tag (13 éves)

Indul a kerékpárút tervezése

a Raktárvárosi út mellett !

De először **egy tavalyi siker**: az év végére elkészült az Auchan mögötti **Hosszúrét utca** kétirányúsítása (a kamionparkolás megtiltása) és a kerékpáros nyom felfestése. Egyelőre mindkét végén a semmiben végződik a nyom, de idén – reméljük – szervezsen beépül a helyi kerékpáros hálózatba.

A tervező mérnökök egybehangzó véleménye szerint, Törökbálint utcáinak túlnyomó többsége jól kerékpározható. Ezért a helyi kerékpáros hálózat kialakításához elegendő kerékpáros nyomok kijelölése, ami már 7 éve zajlik kisebb-nagyobb zötykölődéssel. **Lassan, de alakul a rendszer.**

A kevés kivétel közé tartozik a **Raktárvárosi út**, amin az óriási forgalom miatt nem lehet biztonságosan kerékpározni. A Mária Segítség! kápolnától a DEPO utáni patakig **kerékpárútra van szükség**. 2019-ben megvalósul a Budapest-Balaton kerékpárút Etyekig tartó első szakasza, itt fogja keresztezni a Raktárvárosi utat. A kerékpárútra rácsatlakoztatják Budaörsöt is, a Sport utcai felüljárón át. Ha ezt a patak parti csomópontot elérjük a Raktárvárosi út mentén, akkor megnyílik a törökbálinti kerékpáros rendszer **Budaörs és Budapest centruma felé**. A tervezési feladatra **7,5 millió forintot** biztosított az önkormányzat az idei költségvetésben. A pályázat nyertese a Közlekedés Kft. lett, akikkel már több részfeladat tervezésében dolgoztunk együtt. A szerződés aláírása zajlik ezekben a hetekben, a tervezés néhány hónapot vesz igénybe. Ha elkészülnek a tervek, akár 2-3 szakaszra bontva is megépülhet lassanként a kerékpárút. Ezen kívül, a tervek birtokában jó eséllyel indulhatunk pályázatokon. Fontos lépés lesz tehát a tervek elkészítése. A 60-80 millió Ft-os kivitelezési költség nagyobb, mint az egész belső hálózat kialakításának az ára volt.

A Bu-Bal út másik fontos szakasza a Régivasútsor mellett vezet majd Biatorbágy felé. Kerékpáros hálózatunk közelít ebben az irányban is a fő „verőérhez”. A Károlyi és Damjanich utcák közös végpontjától az **Dulácska völgyhíd** alatt kellene átvezetni a bringásokat. Az M0 előtti kavicsos szakaszt Törökbálint fogja leaszfaltoztatni, reményeink szerint ebben az évben. Az M0 utáni szakasz a Dulácska tanya előtt fog rávezetni a Hosszúrét utcára, ahonnan a törökbálinti Auchan és a Régivasútsor is elérhető lesz. Ennek a szakasznak a költségeit, ha minden jól alakul, az Auchan állja majd.

Van még néhány megtervezett szakasz a törökbálinti hálózatban, amik már **csak kivitelezésre várnak** (Árpád utca, Vasút utca, Kisfaludy utca, Hegyalja út, Séta utca, ...). Sajnos erre nem szerepel keret az idei költségvetésben. Ezeknek a szakaszoknak a felfestéséről sem teszünk le: hátha valamely keretből marad egy kis pénz az év második felében...

Egy **újabb kapcsolódási pontról is álmodozunk** lassan egy évtizede. Budakeszi – Budaörs irányából a lőszerraktárhoz vasúti sín vezetett anno, aminek az átvezetése ma is rendelkezésre áll az **M1-es út alatt**. Ez az aluljáró a törökbálinti vasútállomástól néhány száz méterre van és átvezet a budaörsi Kaktusz utca közelében az Ürgésdűlőre. Innen kellene a Törökugrató alatt elérni a szomszéd település kerékpárrendszerét. Nagyon fontos lenne ennek az átvezetésnek a megvalósítása! Ezzel megnyílna egy nagyon rövid út mindazok számára, akik **Budaörsre járnak iskolába, edzésre, sportorvoshoz és ki tudja még hány helyre**. A budaörsiek számára is fontos lenne a kapcsolat: egy közelebbi rácsatlakozást kapnának Törökbálint É-i vége illetve a Bu-Bal út irányába. Könnyíti a gondolkozást és a tervezgetést, hogy az autópálya teljes területe és a budaörsi oldala felé eső védőtávolság is törökbálinti terület. Ezt a sávot kellene felhasználnunk erre a célra.

Reméljük, tartalmas év lesz 2018 a kerékpáros hálózat fejlesztésének történetében!

Fernengel András

Erre nem mehet a kerékpárút.

Ez a "B" variáns az Auchan felé.

Alagút a sínek alatt.

Két kamion is, nemhogy kerékpárút.

Az elhagyott pálya.

Budaörs felől az átjáró.

*Csempe és építő anyagok
a budaörsi oldalon.*

*Erre kellene továbbvezetni
a Törökugrató felé.*

Fákkal benőtt sín az M1 mellett.

Kicsit felülről.

Vasútállomás.

Csak ennyi hiányzik a Károlyi utcáig.

Zöld Sziget Állatmenhely

Sokan nem tudják, milyen fontos menedék bújik meg Törökbálint határában az állatok számára. A Zöld Sziget Állatmenhelyen elsősorban kutyák kapnak helyet, de van számos más befogadott állat is.

A menhelynek jelenleg két része van. Az egyik, a bemutatóhely, most épül a Tétényi fennsík szélén, a Felső Pistályban, több hektáron. Itt sokféle állat él rideg- tartásban. Lovak, amiket a vágóhíd elől mentettek meg, szarvasmarhák, sertések, bárányok, macskák és néhány terelőkutya. Az álla-

tok nagyon szelídek, barátságosak. A lovakat bátran lehet simogatni, és nagyon örülnek, ha a látogatók megkínálják őket egy kis almával. Ide a tervek szerint iskolás és óvodás csoportok fognak ellátogatni, hogy megfigyelhessék a tanyasi élet szépségeit, és többet megtudjanak az állatokról. Egy fedett foglalkoztatót már állítanak az ácsok, és talán egyszer egy kis kilátó is készül majd ide, hiszen csodálatos kilátás nyílik innen a budaörsi hegyekre. A menhelynek ez a része várhatóan 2018-ban fog elkészülni. A bemutatóhely az önkormányzat anyagi támogatásával készül.

Épül a pajta, készül a tető.

A menhely másik, kisebb része a Kamaraerdei útból nyíló Nyereg utcában, a budaörsi temető közelében van. Ez csak kutyáknak van fenntartva. Általában 70-120 kutyus tengeti itt a napjait. Sajnos minden hónapban nagyon sok új kutyát hoznak be. Emiatt nagy gondban vannak, mivel egy bizonyos létszám fölött el kellene altatni pár kutyát. Ezt a menhelyen dolgozók a lehető legnagyobb mértékben próbálják elkerülni, és szerencsére eddig nagyon ritkán fordult elő. Inkább csak olyan esetekben nyúlnak ehhez az eszközhöz, ha az emberek és a többi állat számára veszélyes, kezelhetetlen a behozott eb.

A kutyusok mellett van itt birkanyáj, vannak mangalicák és szürke marhák, sőt vágóhídről megmentett ugró ló is.

A menhelyen évente körülbelül 200-220 kutyának sikerül gazdát találni. Ez elég jó arány, és még csak nem is sejthetjük, mekkora ajándék az örökbe fogadott kutyusoknak szerető gazdihoz, családhoz kerülni.

Ha nincs lehetőségünk örökbe fogadni őket, másképp is sokat segíthetünk rajtuk. A kutyák táplálása a lejárt szavatosságú élelmiszerekkel jól megoldott. A menhelyen élő jószágoknak rongyokkal és tisztítószerrel könnyíthetünk az életén. És ami még nagyon fontos segítség: a hét minden napján 11-16 óráig lehet sétáltatni a kutyusokat. Ez nagyon fontos lenne, mivel az állatoknak kicsi mozgásterük van és nagyon hálásak egy kiadós sétáért vagy szaladgálásért. A kutyáknak az ember társasága az egyik legfontosabb dolog az életben. Kezdetektől fogva ők az ember hűséges társai. Segítsünk társainkon, amiben csak tudunk!

Fernengel Réka (13 éves)

Like vagy lájk? És mit kínál a Kerekdomb Egyesület Facebook oldala az olvasóknak?

Megoszlanak a vélemények abban, hogy a közösségi oldalak vajon jótékony hatással vannak-e életünkre vagy sem? Egyszerű a válasz: csak rajtunk múlik, mit kezdünk napjaink egyik legnagyobb és legnépszerűbb közösségi megoldásával.

A közösségi oldalak egyrészt nagyon jó célt szolgálnak kapcsolattartásra, új ismeretség szerzésére, rég nem látott barátok megtalálására. Másrészt az információ elérésében nyújtanak segítséget: minden ott van, és minden megosztható a közösségi oldalon.

Minden előttünk hever, tulajdonképpen nincs is szükségünk más oldalakra, csak kedvelni kell az adott felületet. Nem mindegy azonban, hogyan élünk a felkínált információkkal. Egy érdekes adat: naponta legalább 200 alkalommal nézünk telefonjainkra, és a fiatalok negyede legalább 20-szor bejelentkezik valamilyen közösségi felületre.

A Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület Törökbálint környezeti állapotával foglalkozik, és arra buzdít minden törökbálinti lakost, hogy javítsuk együtt településünk természeti, épített és szellemi környezetét. Ennek kommunikálására, az információk átadására egyre gyakrabban használjuk mi is a az egyesület facebook felületét.

De vajon mit kell tenni annak érdekében, hogy gyorsan értesüljünk az új hírekről, milyen beállításokat érdemes alkalmazni? Ebben próbálunk segíteni pár apró dologgal. Ha szeretne követni bennünket, kérjük, tegye meg az alábbiakat!

Kele István

1 Keresse fel oldalunkat és kattintson a kedvelésre!

2 A kedvelés gomb melletti követés beállításnál a megjelenítés elsőként kell beállítani.

3 Figyelje a saját FB oldalán az értesítéseknél, hogy van-e tőlünk újabb téma vagy hozzászólás!

4 Ha tetszik Önnek a poszt, kedvelje, ossza meg és ha úgy gondolja, szőljön is hozzá!

Kvaterka-klub - Törökbálinti Borbarátok

Valamikor régen volt egy rendezvénysorozat a művelődési ház szervezésében: borkóstoló és koncert is egyben. Jó volt, de valahogy nehéz volt fenntartani az érdeklődést: a koncert nem mindenkinek volt ínyére való, borkóstolóhoz kicsit hangos volt a zene, majd a közönség is és végül gazdasági okok miatt lassan meg is szűnt a program.

2015-ben egy merész gondolattal felélesztettük ezt a programot, a borkóstoló maradt, a koncertet beszélgetés váltotta. Hiszen olyan divatos ma a jó bor és kultúrája! Reménykedtünk, hogy kialakul egy jó csapat.

Havonta egyszer találkozunk, meghívunk egy kisebb-nagyobb borászatot és az őket képvil

selő szakember bevezet bennünket a kulisszák mögé. Nagyon érdekes emberekkel, borászatokkal, történetekkel találkoztunk már néhány pohár bor mellett.

Nagyszerű estéink egyik legemlékezetesebbike talán **Maurer Oszkár** látogatása volt a Szerémségből. Azon az estén nem csak borokat kóstoltunk, hanem időutazásban vettünk részt. Megérintett minket a történelem és a kisebbségi lét szele. Jó érzés volt összetartozni. Ott éreztük magunkat a Tarcál-hegyen és legszívesebben másnap oda is indultunk volna.

Járt nálunk **Pók Tamás** is Egerből. Nála elkötelezettebb borászt nehéz találni az országban. Ő misztériumként éli meg a borkészítést. Több borászati módszer kipróbálása után visszatért a gyökerekhez a folyamatok természetes helyességére hagyatkozó, szinte eszköztelen bormívességéhez.

Természetesen ezen kívül is sok emlékezetes momentumot őrzünk a szívünkben, mint pl. a fekete poharas kóstolásokat, a kis illatmintákat, vagy a „sangiovese-hidat” Törökbálint és Toszkána között.

Többnyire már vakon is meg tudjuk különböztetni a Chardonnay-t és az Olaszrizlinget. Megtaláljuk az ízekben a gyümölcsöt, a virágot, a csokoládét, de a dugót is. Az illatokban a frissen kaszált fűvet, a bodzát, a gyömbért, de a ként is. A kóstolópoharak mellett megtaláltunk egy új társaságot is: már hiányzik, ha valaki nem jön. Igen, a CSAPAT már létezik! És szerencsére bővül!

Zorányi György
facebook/kvaterkaklub

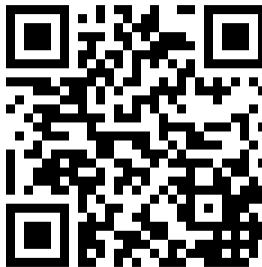

Ízelítő egyesületünk tavaszi programjaiból

- Tavaszi erdőtakarítás: **április 7. (szombat)**
- Komposztláda bontás és bemutató: **április 14. (szombat)**
- Kerekdomb Egyesület a majálison is: **május 1. (kedd)**
- Veszélyeshulladék gyűjtés: **május 5. (szombat)**
- Nomád tábor: **június 20-tól a Börzsönyben**

Ezekről és további programjainkról részletes tájékoztatást talál a www.kerekdomb.hu oldalon.

Jelen lapszámunk színes, mellékletekkel bővített digitális változatát megtalálhatja honlapunkon, ha mobiltelefonjával leolvassa a következő kódot:

Kék Ég - A Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület időszaki kiadványa

Felelős kiadó: Fernengel András, Szerkesztő: dr. Horváth Gyöngyi

E számunk szerzői: Fernengel András, Barna Zsolt, Fekete Marcell, Gyarmati G. Mihály, Kele István, Fekete Lajos, Zorányi György, dr. Horváth Gyöngyi, Kracsó Alexandra,

Fernengel Réka, Fekete Mária, Zeke Andrea

Készült a Folprint Zöldnyomda Kft. nyomdájában 4000 példányban

Az egyesület postacíme: 2045 Törökbálint, Felsővár u. 68.

Telefon: 23/331-546, e-mail: info@kerekdomb.hu